

JAARVERSLAG 2024

VOORWOORD

In dit jaarverslag presenteert de Vlaamse Interuniversitaire Raad een bloemlezing van de belangrijkste realisaties op alle terreinen waar de Raad actief is: onderwijs en kwaliteitszorg, onderzoek en innovatie, internationalisering, ontwikkelingssamenwerking, universitair beheer en administratie, en sociaal beleid en diversiteit. VLIR vervult een sleutelrol op drie domeinen: ten eerste als interuniversitair platform voor overleg, uitwisseling van relevante goede praktijken en voorbereiding van gezamenlijke standpunten, ten tweede als verdediger van de universitaire belangen bij alle overheden, en ten derde als beleidsvoorbereidend en uitvoerend agentschap van de samenwerking met het Globale Zuiden voor de Vlaamse universiteiten en hogescholen.

2024 stond in niet onbelangrijke mate in het teken van de uitkomst van de Vlaamse en federale verkiezingen. Op Vlaams niveau durven we hopen dat de universiteiten hun rol kunnen blijven spelen als motoren van welzijn en welvaart. Daarvoor moet een halt worden toegeroepen aan de erosie van de basisfinanciering en moeten voldoende middelen worden vrijgemaakt voor productieve infrastructuurinvesteringen. Daarnaast dient het ambitieuze groeipad voor onderzoek en ontwikkeling onverminderd te worden voortgezet met aandacht voor het evenwicht tussen door nieuwsgierigheid gedreven (niet gericht) en meer toegepast (gericht) onderzoek. Tevens hopen we op een slimmer internationaliseringsbeleid dat onze universiteiten toelaat om talent aan te trekken en te blijven excelleren op die domeinen waar we internationaal toonaangevend zijn. Op federaal niveau zijn we vooral bezorgd over de mogelijke negatieve structurele impact van besparings- en hervormingsmaatregelen. Geleidelijkheid en doordachtheid zijn bij het maken van deze keuzes de beste raadgevers.

We maken graag van deze gelegenheid gebruik om alle beleidsverantwoordelijken van de vijf universiteiten, maar ook alle experts van de universiteiten en het personeel van de secretariaten van VLIR en VLIRUOS te danken voor de grote inzet in het afgelopen jaar en voor de constructieve sfeer waarin we met zijn allen blijven timmeren aan een warmer en welvarender Vlaanderen.

Brussel, 31 december 2024

Jan Danckaert
voorzitter

Koen Verlaeckt
secretaris-generaal

INHOUD

2 Voorwoord

5 Een greep uit de dossiers van 2024

- Nieuwe regeringen
- Studentenhuisvesting
- Platform Wiskunde Vlaanderen
- Website en podcast Mind the GAP
- iBOF: negen excellente interuniversitaire onderzoeksprojecten goedgekeurd
- Feedback op het witboek van de Europese Commissie inzake 'O&O op het gebied van technologieën voor tweëerlei gebruik – opties voor steun'
- Samenwerking met Nederland
- Doctoral schools
- Instrumenten en studiekeuze
- VLIR-CRef Forum
- Master basisonderwijs
- AI in onderwijs
- Gaza/Israël
- Research Data Management en Open Science
- Opleidingsaanbod
- Grensoverschrijdend gedrag
- Charter BiR&D | TTO Flanders | LIEU overleg
- Reflectiedag internationalisering
- Monitoring achtergrondkenmerken
- Systeemanalyse EWI
- PhD Talent Coordination Team
- Belgisch EU-voorzitterschap

- Nagoya Protocol en Acces & Benefit-Sharing
- Spending review financieringsmodel hoger onderwijs
- Kennisveiligheidsbeleid
- Wetenschapscommunicatie
- Archiveren voor het algemeen belang
- Vlaams Talenplatform
- Personeelsstatistieken 2024
- Radioactief afval
- Opvolging engagementsverklaring lerarenopleiding
- Samenwerking met het Globale Zuiden

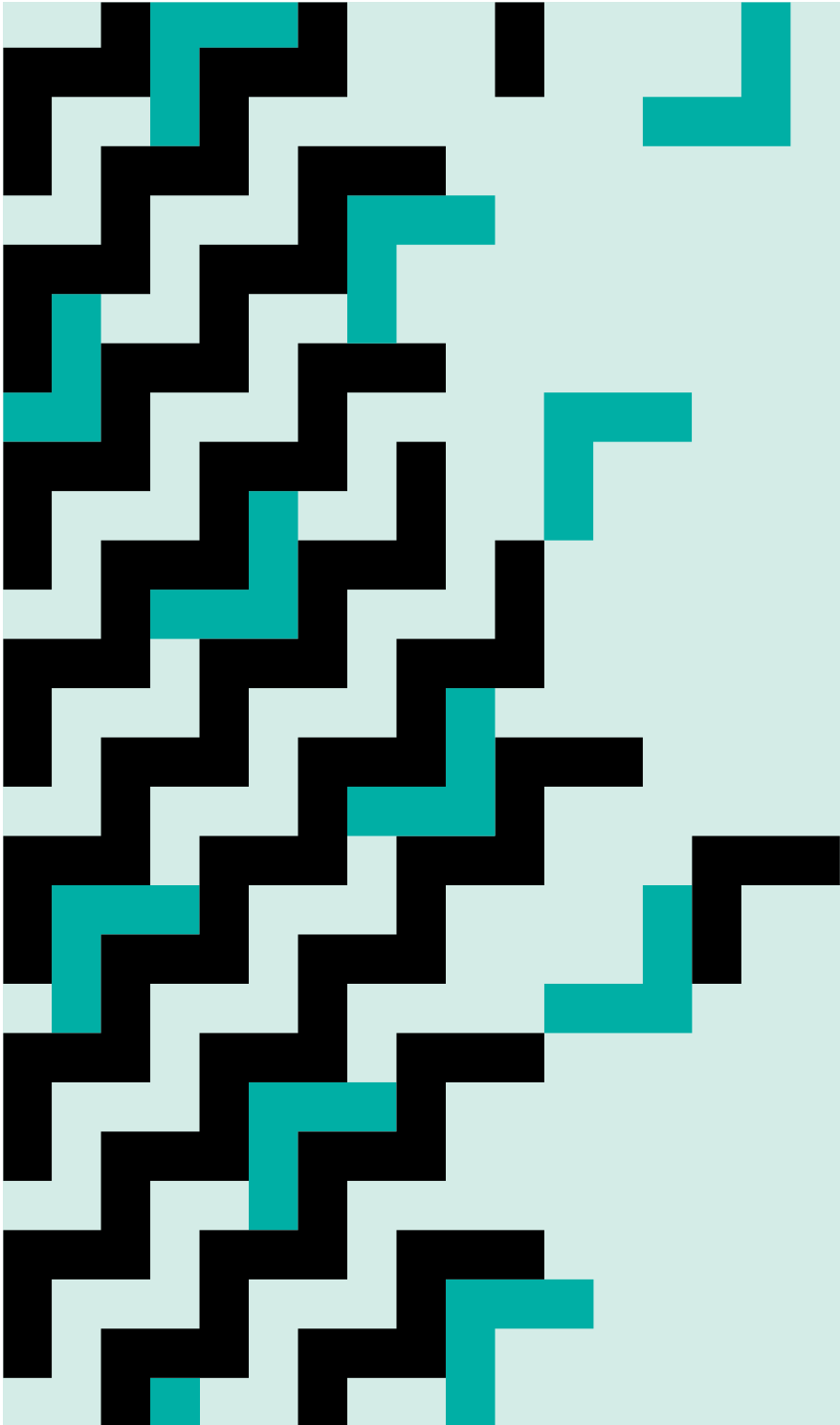
18 Interne organisatie

- Samenstelling raad en bureaus
- Personeel VLIR-secretariaat
- VLIR-overlegplatformen

21 Actualiteit

22 Kerncijfers

23 Colofon

DOSSIERS 2024

EEN GREEP UIT DE DOSSIERS VAN 2024

Nieuwe regeringen

Het VLIR-bureau heeft op 1 juli 2024 een ontmoeting met de onderhandelaars voor de nieuwe Vlaamse Regering. De leden van het bureau kunnen bij die gelegenheid de belangrijkste aandachtspunten en bezorgdheden uit hun verkiezingsmemorandum toelichten. Centraal staat de vraag naar een herstel van de basisfinanciering.

In de zomer redigeert VLIR een lijst van concrete beleidsaanbevelingen voor een slimmer internationaliseringsbeleid. De klemtoon ligt op het pleidooi voor een erkenning van de intrinsieke waarde van internationalisering en een holistische benadering over alle beleidsdomeinen heen. Andere vragen hebben betrekking op de optimalisering van het actieplan Brains on the Move, een ambitieus Meerjarig Financieel Kader op Europees vlak, een vereenvoudigde omzetting van Europese regelgeving, de cofinanciering van de Europese Universiteiten, een pragmatische versoepeling van de taalregeling, de optimalisering van het kennismigratiebeleid, de structurele ondersteuning van de opvang van bedreigde wetenschappers, medezeggenschap bij de themazetting van de Vlaamse samenwerking met het Globale Zuiden, het kennisveiligheidsbeleid en academisch ambassadeurschap. De aanbevelingen worden overgemaakt aan de onderhandelende partijen en aan de betrokken overheidsdepartementen.

VLIR analyseert de 29 beleidsnota's van de Vlaamse Regering en redigeert een overzicht van alle voor de universiteiten relevante beleidsintenties. Dit document vormt een kompas voor de toekomstige werking van het VLIR-secretariaat en de VLIR-werkgroepen.

In het kader van de federale regeringsonderhandelingen kaarten de universiteiten hun bezorgdheden aan bij de onderhandelaars. Een aantal thema's worden verder uitgediept in opiniestukken.

<https://vlir.be/nieuws/opinie-pensioenhervorming/>
<https://vlir.be/nieuws/opinie-federaal-wetenschapsbeleid/>
<https://vlir.be/nieuws/universitaire-ontwikkelingssamenwerking>

Studentenhuisvesting

Studenten, universiteiten en hogescholen stellen vast dat het aanbod aan studentenhuisvesting de groeiende vraag niet kan volgen. Als gevolg stijgt de prijs en voelen velen zich verplicht genoeg te nemen met minder kwalitatieve studentenkamers. Studenten en instellingen overleggen hoe het aanbod vergroot kan worden en de kwaliteit kan worden bewaakt. De instellingen voor hoger onderwijs leren van elkaars huisvestingsinitiatieven. Zo raden verschillende universiteiten hun studenten aan een modelcontract te gebruiken bij het huren van een kot. In 2024 worden alle gebruikte modelcontracten vergeleken en geanalyseerd om de beste opties samen te brengen in een Vlaanderen-breed modelcontract. Zo'n kwaliteitsvol modelcontract studentenhuur kan gepromoot worden bij verhuurders en een belangrijk effect hebben op de werking van de studentenhuurmarkt.

Platform Wiskunde Vlaanderen

VLIR blijft ook in 2024 gastheer voor het secretariaat van het Platform Wiskunde Vlaanderen. Dit wil een breed platform creëren waarbinnen alle betrokkenen nadenken over manieren om de wiskunde in Vlaanderen te versterken. De ambitie is om de impact te vergroten van alle aspecten van wiskunde, inclusief onderzoek, onderwijs, innovatie en wetenschapscommunicatie. In 2024 worden diverse initiatieven voortgezet.

Na het grote succes van de vakantie cursus vorig jaar, wordt dit jaar een tweede editie georganiseerd in samenwerking met Platform Wiskunde Nederland. De cursus vindt twee weekends plaats, waarvan één weekend in Nederland en één weekend in Antwerpen, België. Deze editie behandelt groepentheorie. De organisatie toont zich zeer tevreden met de opkomst van jonge, nieuwe leraren.

BE-MATHS-IN organiseert, met de steun van het platform, voor de derde keer de Maths4Industry studieweek. Dit evenement brengt industrie en wiskundig talent samen om concrete uitdagingen op te lossen.

Als afsluiter van de Imaginary-tentoonstelling werd in 2023 een wiskundefestival georganiseerd. Het overweldigende succes leidt in 2024 tot een tweede editie,

met als thema's fractalen, sport en muziek. Het festival kent een aanzienlijke groei, met een geschatte opkomst van maar liefst 1.500 bezoekers. Jong en oud kunnen genieten van boeiende lezingen, interactieve workshops en spelactiviteiten. De feedback op het evenement is opnieuw zeer positief.

Het Platform Wiskunde Vlaanderen werkt actief aan meer zichtbaarheid en maatschappelijke betrokkenheid. Momenteel is het platform begonnen met de voorbereidingen voor een nieuwe activiteit: een wiskundedag, gepland voor het voorjaar van 2025. Deze dag richt zich specifiek op leraren en scholen en heeft als doel het wiskundeonderwijs verder te versterken. Daarnaast is een nieuwsbrief gelanceerd om geïnteresseerden op de hoogte te houden van activiteiten en ontwikkelingen, en worden sociale media actief ingezet om een breder publiek te bereiken.

<https://platformwiskunde.be>

Website en podcast Mind the GAP

De VLIR-werkgroep Wetenschap, Ethiek & Integriteit werkte in 2022 Mind the GAP (Good Academic Practices) uit, een opleidingstool in wetenschappelijke integriteit voor zowel startende als meer ervaren onderzoekers. De tool wordt aangeboden via de intranetpagina's van de vijf universiteiten. In 2024 komt daar een publieke versie bij, zodat ook andere instellingen en onderzoekers uit binnen- en buitenland toegang krijgen.

Daarbovenop lanceert VLIR in oktober 2024 ook een interuniversitaire podcast over auteurschap, retracties, gebruik van genAI, over hoe een onderzoekstraject nooit voorspelbaar en rechtlijnig verloopt en hoe onderzoekers omgaan met data. De ontwikkeling van de oorspronkelijke tool, de website en de podcast worden gefinancierd met OJO-middelen.

<https://mindthegap.vlir.be/>
Podcast Mind the GAP (Spotify link)

iBOF: negen excellente interuniversitaire onderzoeksprojecten goedgekeurd

De Vlaamse universiteiten selecteren negen excellente interuniversitaire BOF-projecten met een looptijd van vier jaar, goed voor een totaalbudget van 25,43 miljoen euro. De derde oproep werd gelanceerd in juni 2023. De selectieprocedure bestaat uit twee fasen: (1) een interuniversitaire preselectie van de intenties door de onderzoeksraden en (2) een selectie van uitgewerkte projectaanvragen door gerenommeerde buitenlandse experts. Begin 2024 worden 85 ontvankelijke intentieverklaringen voorgelegd aan de onderzoeksraden. Hiervan worden 21 projecten toegelaten tot de tweede ronde. De externe evaluatie van de 21 iBOF-projecten wordt uitbesteed aan de European Science Foundation (ESF). Elke projectaanvraag wordt schriftelijk beoordeeld door vijf experts. Eind september 2024 krijgen de onderzoeksc Consortia de mogelijkheid om zich voor te stellen aan een internationaal panel, dat onder de indruk is van de hoge kwaliteit van de onderzoeksvoorstellen. Op basis van de ranking van het panel en de eigen budgettaire portefeuille, keuren de universiteiten negen iBOF-projecten goed die op 1 januari 2025 van start gaan. VLIR ondersteunt de organisatie van de derde oproep.

<https://vlir.be/nieuws/ibof-2025/>

Feedback op het witboek van de Europese Commissie inzake 'O&O op het gebied van technologieën voor tweërlei gebruik – opties voor steun'

De Europese Commissie besloot in 2023 de eigen financieringsinstrumenten te beoordelen op de mate waarin die 'toereikende en strategisch gerichte steun voor de ontwikkeling van technologieën voor tweërlei gebruik' waarborgen. Daarop publiceert zij op 24 januari 2024 een witboek, met eraan gekoppeld een open consultatie van alle betrokken partijen.

De VLIR-werkgroepen Dual Use en EU Research nemen het initiatief om een interuniversitair standpunt uit te werken in reactie op het witboek. Dat VLIR-standpunt wordt overgemaakt aan de Europese Commissie en ter informatie gedeeld met EUA en het departement EWI. Ook de Franstalige universiteiten onderschrijven via CRef het VLIR-standpunt.

<https://vlir.be/nieuws/vlir-position-on-ec-white-paper-on-options-for-dual-use-research/>

Samenwerking met Nederland

Op 11 september 2024 ontmoeten de Vlaamse rectoren en de Nederlandse rectores magnifici elkaar voor een overleg in de universiteit van Tilburg. De samenwerking en het overleg tussen beide academische partnerregio's wordt als erg waardevol ervaren en de besprekingen zijn verhelderend en collegiaal. Uittredend voorzitter Wim van de Donk, rector magnificus van Tilburg University en aantredend voorzitter Sylvia Lenaerts, rector magnificus van de Technische Universiteit Eindhoven, openen de zitting. Er volgt een uitwisseling over de beleidsprioriteiten van de Nederlandse en Vlaamse regeringen en de repercussies daarvan op het academische landschap. De Vlaamse rectoren geven een toelichting over de manier waarop het opleidingsaanbod in Vlaanderen wordt vormgegeven en over de financiering via het Bijzonder Onderzoeksfonds en het Industrieel Onderzoeksfonds. Sturing vanuit de overheid op vlak van onderwijs en onderzoek in beide regio's komt aan bod en een verschuiving van financiering van fundamenteel naar gericht onderzoek.

Er volgt een uitgebreid overleg over het risico op mensenrechtenschendingen bij geplande en lopende academische samenwerkingen, over de verschillende screeningsmechanismen en de reeds ondernomen stappen. Ook de manier waarop de Vlaamse en Nederlandse universiteiten omgaan met protest en verschillende visies binnen de eigen academische populatie komt aan bod in het kader van academische vrijheid en academische verantwoordelijkheid. Ten slotte wordt ook het innovatie- en valorisatiebeleid in Vlaanderen en Nederland onder de loep gehouden.

<https://vlir.be/nieuws/vlaams-nederlands-rectorenoverleg-2024/>

Doctoral schools

Binnen de VLIR-werkgroep Doctoral schools ontwikkelen de universiteiten een adequaat beleid voor de opleiding en omkadering van jonge onderzoekers, met name doctoraatsstudenten en postdocs. De focus ligt op het optimaliseren van het opleidingsaanbod en op het versterken van de interuniversitaire samenwerking, een van de pijlers in het Besluit Omkadering Jonge Onderzoekers (OJO). OJO-middelen financieren het opleidingsaanbod.

In 2024 stellen de doctoral schools een gemeenschappelijk strategisch beleidsplan op voor de komende vijf jaar (2024-2029), op basis van de visietekst die tot stand kwam na de OJO evaluatie in 2023. Er wordt meer ingezet op *outreach* naar andere kennisinstellingen in Vlaanderen, want het doctoral schools opleidingsaanbod is er nog te weinig bekend. Daarom organiseren de doctoral schools twee overlegmomenten met de andere kennisinstellingen, waar het bestaande aanbod en de mogelijkheden tot samenwerking worden besproken.

Instrumenten en studiekeuze

Het project van de start- en ijkingsstoetsen in het brede STEM-domein breidt stelselmatig uit met in 2024 de toevoeging van de (niet-verplichte) ijkingsstoets Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie (REVAKI). Voor de opleidingen Chemie, Biochemie en biotechnologie, Biologie, Geologie, Geografie en geomatica (CBBGG) wordt verkennend werk verricht met het oog op uitbreiding van verplichting. De starttoetsen zijn gegrond in de decretale opdracht m.b.t. de verplichting van deelname en de verplichting van remediëring. Tevens wordt voor de starttoetsen vastgelegd dat vanaf 2025 een aparte rapportering moet worden voorzien i.v.m. de verplichte remediëring die VLIR in samenspraak met de overheid voorbereidt.

In het kader van de beheersovereenkomst 2020-2024 tussen VLIR en de overheid voor het optimaliseren van de toetsen werken de universiteiten in 2024 verder aan een aantal gemeenschappelijke doelstellingen. Deze betreffen onder meer de verschillende facetten van de validiteit, de verkenning van een mogelijke uitbreiding naar andere opleidingen en domeinen, de optimalisering van de communicatie, de afstemming met de startcompetenties van het academisch hoger onderwijs en een efficiënte organisatie van de afnames. VLIR werkt een voorstel van nieuwe beheersovereenkomst uit voor de periode 2025-2029.

Vanuit de vaststelling dat de communicatie over de verschillende studiekeuze-oriënteringsinstrumenten gefragmenteerd is en dat kennis ontbreekt over de onderlinge verhouding van de verschillende signalen en feedbackvormen richt VLIR in 2024 een lerend netwerk studiekeuze op. Hierin zetelen vertegenwoordigers van de verschillende studiekeuze-instrumenten (o.a. start- en ijkingsstoetsen, Columbus oriëntatietool, toelatingsexamens) en experts studiekeuzebegeleiding uit het hoger onderwijs en andere gremia. Het lerend netwerk werkt aan een plan dat geïntegreerde communicatie naar studiekeuzers en professionalisering voor studiekeuzebegeleiders vooropstelt met het oog op een betere begeleiding van de studiekeuzers en heroriënteerders.

VLIR-CRef Forum

Op 20 februari 2024 ontmoeten de rectoren, de vicerectoren en directeurs onderzoek en internationalisering van de Belgische universiteiten elkaar in de Universitaire Stichting in Brussel voor het jaarlijkse VLIR-CRef Forum, een middag van informatie-uitwisseling en overleg. VLIR en CRef hechten veel waarde aan samenwerking en regelmatige afstemming. Het Forum start met een presentatie van de bevindingen van de EUA Autonomy Scorecard voor Vlaanderen en Wallonië door Enora Bennetot Pruvot (EUA). In de diverse parallelle sessies bespreken de deelnemers de samenwerkingen tussen VLIR en CRef, de toekomst van de federale onderzoeksprogramma's, EOS, FED-tWIN, EBRAINS, de Einsteintelecoop, de doctoraatsopleidingen, het Mind the GAP project, ERA en CoARA, de Europese voorzitterschapsconferentie die de tien Belgische universiteiten organiseren, kennismigratie en kennisveiligheid.

Master basisonderwijs

In het kader van de engagementsverklaring lerarenopleiding nemen de minister van onderwijs en de hogescholen en universiteiten het initiatief om een master in het basisonderwijs in te voeren. Deze nieuwe opleiding zal, onder voorbehoud van goedkeuring, van start gaan in het academiejaar 2025-2026.

De universiteiten bespreken het algemeen kader waarbinnen de master in het basisonderwijs wordt georganiseerd en maken afspraken over de inhoudelijke contouren van de opleiding. In de gemengde VLIR-werkgroep Master basisonderwijs, samengesteld uit beleidsspecialisten en inhoudelijke experts, overleggen de universiteiten en de hogescholen en stellen ze de domeinspecifieke leerresultaten op, leggen ze de toelatingsvoorwaarden en de omvang van schakel- en voorbereidingsprogramma vast en bespreken ze de decretale bepalingen over de financiering.

De universiteiten en hogescholen vragen duidelijkheid over het civiel effect van de master basisonderwijs en dringen er bij de minister van onderwijs op aan om hier snel werk van te maken.

Met NVAO wordt overlegd over de Toets Nieuwe Opleiding (TNO) waaraan de opleidingen basisonderwijs worden onderworpen om erkend te worden door de Vlaamse Regering. Daarbij wordt de invulling van twee bijkomende voorwaarden en de samenstelling van de beoordelingscommissies besproken.

AI in onderwijs

Op vraag van de VLIR-werkgroep Onderwijs wordt een ad hoc-werkgroep Generatieve AI opgericht. Het doel van die werkgroep is expertise delen, goede praktijken uitwisselen en universiteits-overstijgende initiatieven uitwerken. De ad hoc werkgroep schuift vijf domeinen naar voor waarvoor ze aanbevelingen formuleert: AI-geletterdheid, (kern)competenties en het bijbehorende leerproces in AI-tijden, het waarborgen van een valide evaluatie, veilige en toegankelijke AI-tools, monitoring en evaluatie van AI-implementatie. De ad hoc werkgroep overlegt met de Vlaamse AI Academie over de mogelijkheid tot samenwerking voor workshops over AI-geletterdheid.

Gaza/Israël

De situatie in het Nabije Oosten beroert de Vlaamse academische gemeenschap. Niet alleen zijn er op de universiteitscampussen maandenlang solidariteits- en protestacties en circuleren open brieven, ook diverse gremia binnen VLIR buigen zich over mogelijke ondersteuning van de getroffen Palestijnse bevolking, met name haar academici en studenten.

De tien Belgische universiteiten, onder de vlag van VLIR en CRef, richten zich op 30 april 2024 tot de Europese Commissie en de Hoge Vertegenwoordiger voor het Buitenlandbeleid met de vraag om op Europees vlak werk te maken van een omvattend plan voor de wederopbouw van Gaza van zodra de omstandigheden dat toelaten. Zij vragen het tijdelijk opvangen van Palestijnse academici voor sabbaticals binnen Europese universiteiten, het financieren van de mobiliteit, het hertekenen van curricula en het ondersteunen van het mentaal welzijn bij docenten, onderzoekers en studenten. Verder wordt voorgesteld de capaciteit voor online en blended onderwijs in Gaza te versterken en gemeenschappelijke onderzoeksprojecten op te

zetten met inbreng van universiteiten uit Gaza, de West Bank en de MENA regio. Een belangrijk aandachtspunt vormt ook de bevordering van de dialoog tussen kennisactoren in Palestina en Israël te faciliteren, met een focus op verzoening.

De VLIR-mensenrechtentoets helpt om te evalueren of onderzoeksinstellingen en projecten rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken zijn bij mensenrechtenschendingen. Israëlische onderzoeksinstellingen nemen deel aan de multilaterale onderzoeksc Consortia die gefinancierd worden door de Europese kaderprogramma's. Daarom sturen de 10 Belgische universiteiten op 30 mei 2024 een brief aan de Europese Commissie, waarin ze Commissaris voor Onderzoek Ivanova vragen om duidelijkheid te creëren over hoe de Israëlische partners zo optimaal mogelijk gescreend kunnen worden in het licht van mogelijke betrokkenheid bij mensenrechtenschendingen. Artikel 14 van de projectovereenkomsten voor Horizon Europe bepaalt immers dat projecten moeten worden uitgevoerd met inachtneming van de hoogste ethische standaarden. De Commissie antwoordt dat zij het voldoende acht om louter de projectinhoud te screenen en niet de bredere betrokkenheid van de instelling.

Research Data Management en Open Science

De VLIR-werkgroep Research Data Management en Open Science (RDM&OS) stemt het beleid hierrond af binnen de Vlaamse universiteiten, om een overzicht te behouden en de visies op ontwikkelingen binnen diverse relevante fora te harmoniseren. De werkgroep vervult een liaisonfunctie, onder meer met SA&S (Samenwerkingsverband Auteursrecht & Samenleving), het Elektron Open Access Overleg en FOSB (Flemish Open Science Board). Op Europees niveau is er periodieke terugkoppeling door de afgevaardigde in de European University Association's Expert Group on Open Science (EUA) en volgt VLIR als observerend lid de evoluties binnen de European Open Science Cloud (EOSC). Daar ligt de nadruk op de governance-structuur. Onder het Belgische EU-voorzitterschap vindt in 2024 een EOSC tripartite event plaats, waarop deze en andere thema's verder worden besproken.

In 2024 ligt de focus van de werkgroep op de realisatie van een nieuw witboek, als opvolging van het document uit 2018 dat heeft bijgedragen aan de oprichting van de FOSB. Het doel is enerzijds het bieden van een update over de belangrijke verwezenlijkingen inzake RDM&OS, mede dankzij de FOSB-middelen van de Vlaamse overheid en anderzijds, met het oog op een nieuwe regeerperiode, de nadruk leggen op uitdagingen en behoeften voor de toekomst. Deze zijn onder meer infrastructuur, continuïteit inzake de werking van data professionals, het wettelijk kader, incentives & rewards, AI en de afstemming op EOSC, waarbij adequate ondersteuning vanuit de overheid van cruciaal belang is. De werkgroep volgt ook de verschillende ontwikkelingen op het gebied van Open Access, zoals de harmonisatie en gewenste uitbreiding van secundaire publicatierechten en internationale veranderingen in bedrijfsmodellen voor Open Access-publicatie. In maart 2024 wordt samen met Elektron een gezamenlijk statement uitgebracht tegen bepaalde nieuwe Open Access kostenpraktijken. Ook Diamond Open Access krijgt een prominenter plaats op de agenda, in lijn met de doelstellingen van de EUA.

Als afspiegeling van maatschappelijke ontwikkelingen wordt AI een steeds belangrijker thema, vooral in relatie tot de impact op onderzoeksdata, Open Access en licentiebepalingen. In samenwerking met SA&S worden hier de implicaties bekeken van de Belgische TDM-wetgeving, de Europese DSM-richtlijn en de AI Act.

Opleidingsaanbod

Binnen VLIR bespreken de Vlaamse universiteiten hoe het universitaire opleidingsaanbod er optimaal uitziet. Ze stemmen onderling af over het bestaande (anderstalige) aanbod en bespreken voorstellen voor nieuwe opleidingen. VLIR behandelt 5 aanvraagdossiers macrodoelmatigheid en 12 aanvraagdossiers vrijstelling van de equivalentievoorwaarde en formuleert daarover de decretaal verplichte adviezen naar de Commissie Hoger Onderwijs.

Grensoverschrijdend gedrag

Universiteiten engageren zich maatschappelijk om iedereen die er de aanleg en de ambitie voor heeft te verwelkomen in de opleidingen en professionals de ruimte te geven om hun talent in te zetten voor de ontwikkeling van onderzoek, onderwijs en maatschappelijke dienstverlening. Om dit engagement voor alle betrokkenen waar te maken, moet de universiteit een veilige en inclusieve omgeving bieden. Daartoe werd in 2018 een Charter Grensoverschrijdend gedrag (GOG) opgesteld vanuit alle hogeronderwijsinstellingen. In 2021-2022 hebben de universiteiten hun ervaringen met GOG-beleid tegen het licht gehouden aan de hand van het Charter. Hoewel deze stand van zaken duidelijk maakt dat alle universiteiten meldingen ernstig nemen en actief investeren in de optimalisering van beleid en praktijk rond GOG, wordt er ook vastgesteld dat het nodig is het beleid rond GOG en de implementatie ervan door te ontwikkelen. In 2022 worden de belangrijkste actieterrainen gebundeld in een engagementsverklaring, die in 2023 en 2024 wordt uitgevoerd. Op VLIR-niveau gaat het om afstemming met het nieuwe meldpunt, de uitklaring van het nieuwe decretale kader en het uitwisselen van goede praktijken. In april 2024 vindt een lerend netwerk-event plaats dat de risicofactoren op GOG in kaart brengt om een stimulerende academische omgeving en de preventie van GOG verder te versterken. Daarbij wordt ook een nieuwe evaluatie uitgetekend om het beleid en de praktijk rond GOG in de Vlaamse universiteiten in 2025 opnieuw te evalueren. In 2024 wordt de evaluatiemethode ontwikkeld, een extern expertenpanel samengesteld en analyseert elke universiteit de praktijk rond GOG als input voor de evaluatie in 2025.

Charter BiR&D | TTO Flanders | LIEU overleg

Belgian Industrial Research and Development (BiR&D) en de Belgische universiteiten hernieuwen na tien jaar hun gezamenlijk charter en stellen dit voor tijdens een event op 2 oktober 2024 in Brussel: [Celebrating 10 years of collaboration between BiR&D and the 10 Belgian universities](#). De universiteiten en BiR&D herbevestigen hun ambitie om van België een betere plaats te maken voor industriële O&O en innovatie. Samen wensen ze in te zetten op tien specifieke acties om samenwerking tussen universiteiten en industrie te versterken met het oog op een betere samenleving. De acties richten zich op het stimuleren en verrijken van onderzoekstalent, het bevorderen van samenwerking en partnerschappen tussen universiteiten en bedrijven en het uitbreiden van het potentieel voor kennisuitwisseling om innovatie te verbeteren en valorisatie te versnellen.

De Technology Transfer Offices (TTO's) van de Vlaamse universiteiten, verenigd in TTO Flanders, overleggen met hun Franstalige collega's van het netwerk Liaison Universités – Entreprises (LIEU) op 1 oktober 2024. Zij wisselen kennis en ervaringen uit over hun werking, financiering, loopbaanpaden en beleidskaders en spreken af om deze uitwisseling jaarlijks te herhalen. VLIR en CRef zullen dit overleg blijven faciliteren.

Reflectiedag internationalisering

Op 5 september ontmoeten de Vlaamse vicerectoren internationalisering en de directeurs van de universitaire internationale offices elkaar in Gent om zich, samen met andere actoren, te buigen over actuele uitdagingen op vlak van academische internationalisering. Voor de middag vindt een uitwisseling plaats met vertegenwoordigers van Agoria over gedeelde bezorgdheden tussen de academische wereld en de industrie en met het Vlaams Vredesinstituut, dat de werking rond vredesopbouw uiteenzet. Na de middag licht VARIO het ontwerpadvies toe over opportuniteiten en noden voor een brede Vlaamse defensie-industrie en defensie-innovatie. Tot slot is er een uitwisseling met DG EAC over de toekomst van het Europees diploma.

Monitoring achtergrondkenmerken

VLIR monitort jaarlijks achtergrondkenmerken van studenten en personeel om het beleid te evalueren en bij te sturen. VLIR brengt gegevens uit de universiteiten bij elkaar en analyseert ze met experts uit de instellingen. Zo worden evoluties in kaart gebracht en goede praktijken opgespoord. In 2024 wordt de meerjarenevolutie sinds 2018 gepubliceerd.

<https://vlir.be/beleidsdomeinen/diversiteit-en-sociaal-beleid/>

Systeemanalyse EWI

Het departement EWI voert in het kader van het Vlaamse beleid inzake productiviteit een systeemanalyse uit van het onderzoek, ontwikkeling & innovatie (O&O&I) systeem en de uitgaventoetsing. De Vlaamse universiteiten kaarten in juni 2024 bij het internationale panel samen hun standpunten en uitdagingen over het huidige O&O&I-systeem aan en kijken uit naar de resultaten van de systeemanalyse.

PhD Talent Coordination Team

In juni 2019 werd binnen de VLIR-werkgroep Doctoral Schools de subwerkgroep Doctoral Schools - Overleg Externe Arbeidsmarkt opgestart. Deze werkgroep zet in op de loopbaanontwikkeling van PhD's en op het faciliteren van een vlotte doorstroom van doctoraathouders naar de niet-academische arbeidsmarkt. Voor de buitenwereld krijgt zij de benaming 'PhD Talent Coordination Team'. De werkgroep bouwt een netwerk op van contacten bij bedrijven en andere arbeidsmarktactoren, culminerend in de PhD Talent Stakeholder Meeting in 2021. Dat netwerk- en uitwisselingsevent vindt één tot twee keer per jaar plaats en wordt erg positief onthaald bij de deelnemende bedrijven. In 2024 wordt aanvullend een adviesraad (PhD Talent Advisory Board) opgericht die relevante onderwerpen diepgaand analyseert en gericht advies geeft. Naast vijf vertegenwoordigers van de Doctoral Schools en universitaire career centers, bestaat de adviesraad uit tien raadsleden die de brede arbeidsmarkt vertegenwoordigen, met een evenwicht tussen grote en kleine ondernemingen, start-ups/scale-ups en gevestigde bedrijven, de privésector, non-profitorganisaties en overheidsinstellingen.

Na de pilooteditie in 2023, lanceert het PhD Talent Coordination Team ook in 2024 een editie van het succesvolle 'Job Shadowing', waarbij jonge onderzoekers de kans krijgen één of twee dagen mee te draaien in een bedrijf, non-profit organisatie of overheidsinstantie, door het 'schaduwen' van een werknemer. Zo doen ze op een informele manier kennis en 'hands-on' ervaring op in een interessante organisatie en krijgen ze een realistisch beeld van de verschillende functies, wat helpt bij het maken van een doordachte carrièrekeuze. Voor werkgevers biedt dit initiatief de kans om hun netwerk uit te breiden en in contact te komen met getalenteerde *high potentials*. Maar liefst 70 werkgevers bieden in totaal 105 posities aan en 481 jonge onderzoekers stellen zich kandidaat. Het initiatief wordt positief geëvalueerd, zal worden herhaald en uitgebreid.

<https://vlir.be/phd-talent/>

Belgisch EU-voorzitterschap

De tien Belgische universiteiten slaan de handen in elkaar voor de organisatie van *European University Alliances: Drivers of Change and Innovation in Higher Education*, een internationaal congres in het kader van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie, met als centraal thema de Europese universiteitsnetwerken. Deze allianties zijn een initiatief van de Europese Commissie, om een betere integratie in de Europese hogeroponderwijsruimte te bewerkstelligen. Elk van de tien Belgische universiteiten is lid van een andere Europese universiteitsalliantie. Het congres vindt plaats op 29 en 30 april op de campus van ULB en in de gebouwen van de Europese Commissie. Elke Vlaamse universiteit neemt samen met één Waalse universiteit een sessie voor haar rekening waarin telkens een centraal aspect van de allianties wordt belicht door een panel van specialisten. VUB en UCL buigen zich over de toekomst van onderwijs en taalverwerving binnen de allianties, UGent en ULB ontleden het concept "cosmobility" en herdenken studenten- en stafmobiliteit. UHasselt en ULiège focussen op superdiversiteit in de academische wereld, het hoger onderwijs en de maatschappij, UAntwerpen en UNamur onderzoeken de allianties als aandrijvers van pedagogische innovatie. KU Leuven en UMONS belichten het

Europese diploma als mijlpaal voor de Europese hogeroponderwijsruimte. Afsluitend is er een sessie van VLIRUOS en CRef over partnerschappen met het Globale Zuiden.

<https://vlir.be/publicaties/european-university-alliances-drivers-of-change-and-innovation-in-higher-education-summary-conclusions-and-recommendations/>

Nagoya Protocol en Acces & Benefit-Sharing

In 2024 staat vooral het gebruik van genesequenties of 'Digital Sequence Information' (DSI) op de voorgrond van verschillende high-level fora zoals de VN Conventie Biodiversiteit, het VN Verdrag over mariene biodiversiteit ([BBNJ](#)), het VN [FAO ITPGRFA Verdrag](#) en de Wereldgezondheidsorganisatie. Vrije toegang tot DSI is voor talloze academische onderzoekers van cruciaal belang. VLIR is uitgenodigd om via het Belgische National Focal Point te wegen op het EU standpunt op die verschillende VN-fora, ondermeer door deelname aan de besloten meerdaagse conferentie 'User Perspectives on the CBD Multilateral Mechanism for Benefit-sharing from the Use of DSI' in maart 2024 in Vilm, Duitsland.

VLIR verzorgt in februari 2024 infosessies voor marien onderzoek aan het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ), brengt experts bijeen in een lerend netwerk, brieft en debrieft de centrale diensten over [COP16](#) en geeft advies in concrete dossiers van de universiteiten, het Instituut voor Tropische Geneeskunde, de Plantentuin Meise en [DiSSCo](#).

Spending review financieringsmodel hoger onderwijs

In 2024 voert IDEA Consult in opdracht van het Departement Onderwijs en Vorming een uitgaventoetsing uit naar de financiering van het hoger onderwijs, in samenwerking met de Universiteit Twente en het Center for Higher Education Policy Studies (CHEPS). Het onderzoek richt zich op de vraag naar de meest efficiënte financieringsmethoden en alternatieve criteria die bijdragen aan een effectievere inzet van middelen, met behoud van onderwijskwaliteit en gelijke toegang.

In het kader van dit onderzoek neemt VLIR deel aan twee werksessies waarin wordt gereflecteerd over de sterktes en zwaktes van het huidige financieringsmodel. De rectoren en de leden van de werkgroep Universitair Beheer benadrukken tijdens deze sessies het belang van het financieringsdecreet van 2008 en uiten bezorgdheid over de negatieve impact van besparingen en onvoorspelbare financiering. De universiteiten pleiten voor een voorspelbare meerjarenbegroting en wijzen op de unieke Vlaamse context waarin de “lump sum”-benadering essentieel is voor het voeren van een instellings specifiek beleid.

De spending review resulteert in aanbevelingen voor beperkte aanpassingen aan het huidige model. Het onderzoek kadert in een mogelijke herziening van het financieringsmodel, zoals opgenomen in het Vlaams regeerakkoord. Het eindrapport wordt in december 2024 gepubliceerd.

Kennisveiligheidsbeleid

De universiteiten zetten in 2024 grote stappen vooruit in het ontwikkelen en structureel verankeren van een geïntegreerd beleid rond risico's in internationale samenwerking. Toetsing gebeurt via contactpunten en ethische commissies; sensibilisering van onderzoekers gebeurt via infosessies en intranet en monitoring van lopende projecten door de onderzoeksondersteunende diensten. De VLIR-richtlijnen Dual Use & Misuse van Onderzoek worden herwerkt naar het bredere kader kennisveiligheid; een update van die richtlijnen wordt, met medewerking van de strategische onderzoekscentra, voor de zomer van 2025 uitgebracht.

VLIR neemt deel aan de frequente online bijeenkomsten van het EUA Knowledge & Security netwerk, is via drie universitaire deelnemers lid van de VLIR-werkgroep Veiligheid & Defensie van het departement EWI, neemt in oktober 2024 deel aan de Research Security Roundtable van de Britse ambassade en wisselt geregeld uit met de Nederlandse universiteiten, hetzij bilateraal hetzij via Universiteiten van Nederland.

De VLIR-werkgroep Mensenrechten, Dual Use, Kennisveiligheid ondersteunt ook het FWO in het uitwerken van haar [kennisveiligheidsbeleid](#), dat in 2025 in alle calls wordt uitgerold. FWO en VLIR organiseren in maart 2024 samen een sessie over kennisveiligheid voor de universitaire diensten onderzoekscoördinatie. Een gelijkaardig, maar breder, stakeholderoverleg is gepland op 28 januari 2025.

Wetenschapscommunicatie

In 2024 zet de gezamenlijke werkgroep Wetenschapscommunicatie van VLIR en de Vlaamse Hogescholenraad opnieuw volop in op gezamenlijke initiatieven zoals de Dag van de Wetenschap en de wetenschapscafés. De systeemevaluatie wetenschapscommunicatie benadrukt de cruciale rol van de expertisecellen in het ontwikkelen van communicatiestrategieën die gericht diverse doelgroepen aanspreken. Naast het delen van wetenschappelijke kennis communiceren de expertisecellen over de noodzaak van onderzoek en het belang van het wetenschappelijke proces. Door hun focus op maatschappelijk relevante onderwerpen versterken ze de verbinding tussen wetenschap en samenleving.

De universiteiten verlengen in 2024 de overeenkomst met Universiteit van Vlaanderen. Dit toonaangevende platform voor wetenschapscommunicatie wordt verder uitgebouwd met nieuwe colleges, podcasts en korte video's. Hiermee bereikt Universiteit van Vlaanderen een breed publiek via verschillende platforms, waardoor het totaal aantal kijkers en luisteraars in de miljoenen loopt. Met vernieuwende formules blijft Universiteit van Vlaanderen streven naar inspirerende en toegankelijke content die de wetenschappelijke geletterdheid in Vlaanderen versterkt.

Archiveren voor het algemeen belang

In 2024 heeft de VLIR ad hoc-werkgroep Informatie- en Archiefbeheer belangrijke stappen gezet om de interuniversitaire samenwerking rond informatiebeheer te versterken. Vertegenwoordigers van alle Vlaamse universiteiten hebben een richtlijn opgesteld voor het duurzaam bewaren van informatie die essentieel is voor verantwoording, historisch onderzoek en toekomstig hergebruik. De richtlijn focust op permanent te bewaren informatie en helpt universiteiten beter om te gaan met uitdagingen zoals digitalisering van informatie, naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de risico's van informatieverlies. De samenwerking binnen deze werkgroep draagt bij aan de rechtszekerheid en maatschappelijke verantwoording van de Vlaamse universiteiten.

<https://vlir.be/nieuws/richtlijn-duurzaam-archiefbeheer-aan-vlaamse-universiteiten/>

Vlaams Talenplatform

Het Vlaams Talenplatform is een samenwerkingsverband tussen alle universitaire talenopleidingen in Vlaanderen en de verschillende lerarenopleidingen aan de hogescholen, aangevuld met een vertegenwoordiging uit het volwassenenonderwijs.

In 2024 werkt het Vlaams Talenplatform aan een verderzetting en verbreding van de talencampagne *Duik in Taal!*. Deze campagne stimuleert de keuze voor talenopleidingen in het secundair en hoger onderwijs. In 2024 worden in alle Vlaamse secundaire scholen twee *infographics* verspreid rond studiekeuze en taal als wetenschap. Daarnaast geeft het Vlaams Talenplatform een talenlabel aan meer dan 100 scholen die inzetten op sterk talenonderwijs. Dankzij financiële steun van de Vlaamse overheid wordt de campagne ook in het schooljaar 2024-2025 verdergezet, met een bijkomende focus op taal als wetenschappelijke discipline en een uitbreiding naar de lager onderwijs-doelgroep.

Om taalleerkrachten te informeren en te inspireren over *evidence-informed* taaldidactiek lanceert het Vlaams Talenplatform in 2024 het project 'Taaltrekkers' in samenwerking met de leermiddelenwebsite KlasCement. De nieuwe themapagina bundelt didactische referentiekaders, wetenschappelijke inzichten en inspirerende

voorbeelden over effectief lees-, woordenschat-, schrijf- en literatuuronderwijs. Samen met een team van leerkrachten selecteert en ontwikkelt het Vlaams Talenplatform lesmateriaal, gestoeld op wetenschappelijk onderzoek. Het Vlaams Talenplatform ontwikkelt ook een didactisch referentiekader rond taalgericht vakonderwijs in de wiskundeles.

Onder de naam 'Duik in Nederlands' organiseert het Vlaams Talenplatform twee wedstrijden om leerlingen uit te dagen op het gebied van de Nederlandse taal. Het project krijgt financiering uit het Excellentiefonds van de Vlaamse overheid en er wordt bijkomende financiering voorzien om de spreekvaardigheidswedstrijd 'Woord in actie' voor Nederlands en andere moderne talen uit te breiden naar alle graden van het secundair onderwijs.

Het Vlaams Talenplatform organiseert in 2024 verschillende professionaliseringsactiviteiten voor taalleerkrachten, waaronder studiedagen rond effectieve taaldidactiek en taalbewust wiskunde-onderwijzen en een nascholingsdag over creatieve spreek- en schrijfvaardigheid. Daarnaast organiseert het aan de educatieve bachelor- en masteropleidingen een netwerkdag voor taal-lerarenopleiders. De inzichten uit de netwerkdag en rondetafelgesprekken met lerarenopleiders monden uit in een discussienota met aanbevelingen voor een sterker talenonderwijs in de lerarenopleidingen. Tot slot organiseert het Vlaams Talenplatform in het kader van de *Duik in taal!*-campagne een taalcharter-evenement om het belang van talen op de arbeidsmarkt in de kijker te zetten. Meer dan 100 bedrijven en organisaties ondertekenen het taalcharter en erkennen zo het belang van taal, talige competenties en meertaligheid in het bredere werkveld.

Personeelsstatistieken 2024

Naar jaarlijkse traditie publiceert VLIR het overzicht *Statistische gegevens betreffende het personeel aan de Vlaamse universiteiten*. Deze publicatie geeft inzicht in de opbouw en de evolutie van het personeelsbestand van de Vlaamse universiteiten, volgens categorie, wetenschappelijke discipline, geslacht, leeftijd, nationaliteit en anciënniteit op datum van 1 februari 2024.

<https://vlir.be/publicaties/personeelsstatistieken/>

Radioactief afval

Universiteiten en academische ziekenhuizen produceren een beperkte hoeveelheid radioactief afval uit gezondheidszorg en wetenschappelijk onderzoek. Dit afval wordt opgehaald en verwerkt door NIRAS volgens het principe dat de vervuiler betaalt. In het verleden heeft NIRAS eenzijdig de voorwaarden voor deze ophaling gewijzigd, waardoor de universiteiten en hun ziekenhuizen dreigen opgezadeld te worden met hogere en onvoorspelbare additionele kosten. De goedkeuring van de zogenaamde Phoenix-wet in 2024 vergroot dit budgettaire risico bijkomend doordat het een plafond invoert voor de bijdrage die Engie en Electrabel moeten betalen voor de verwerking van het radioactief afval. Daardoor worden de toekomstige meerkosten afgeschoven op de kleinere producenten. VLIR en CRef beslissen in het najaar van 2024 om gezamenlijk namens alle Belgische universiteiten een verzoekschrift in te dienen bij het Grondwettelijk Hof om de wettelijk ingebouwde discriminatie weg te werken.

Opvolging engagementsverklaring lerarenopleiding

In 2023 ondertekenen de Vlaamse minister van Onderwijs, VLIR en de Vlaamse Hogescholenraad de engagementsverklaring als opwaardering van het Vlaamse onderwijs. In 2024 gaan de universiteiten aan de slag met verschillende engagementen en zetten ze een aantal gezamenlijke opvolgpunten prioritair op de agenda van de VLIR-werkgroep Lerarenopleiding. Zo bieden sinds 2024 alle instellingen EHBO-pakketten aan voor startende leerkrachten, zijn de masterproeven getransformeerd naar masterpraktijkproeven in het verkorte traject, zijn er gesprekken over de optimalisering van het LIO-afsprakenkader en bieden verschillende universiteiten en associatiepartners opleidingen voor schoolleiders, stagementoren en aanvangsbegeleiders aan. Met de hogescholen wordt overleg opgestart over gezamenlijke engagementen, rekening houdend met het verschil aan middelen.

Samenwerking met het Globale Zuiden

Sharing minds, changing lives

VLIRUOS fungeert sinds 1998 als het belangrijkste financieringsorgaan voor partnerschappen en beurzen tussen academici uit Vlaanderen en partnerlanden in Afrika, Latijns-Amerika en Azië, met financiering van de Belgische federale overheid. Wereldwijde uitdagingen zoals klimaatverandering, migratie en armoede hebben directe gevolgen, ook in België. Academische samenwerking met het Globale Zuiden stelt hogeronderwijsinstellingen, onderzoekers en studenten in staat om met kennis en co-creatie deze uitdagingen aan te pakken. Kennisinstellingen fungeren als motoren van innovatie, genereren economische en maatschappelijke meerwaarde en bereiden aankomende generaties wereldwijd voor op toekomstige lokale en globale uitdagingen. Via de wetenschappelijk onderbouwde inzichten, data en innovaties die voortkomen uit deze co-creatie versterken de Vlaamse instellingen, academici en studenten ook zichzelf. Vanuit academische nieuwsgierigheid, verbondenheid en internationale solidariteit draagt academische samenwerking bij aan het duurzaam verankeren van democratie, mensenrechten en wetenschappelijke inzichten. Zij maakt de maatschappij weerbaar in complexe tijden.

Projectoproepen

Na afronding van de [TEAM 2024-oproep](#) en een [International Training Programme \(ITP\) 2024-oproep](#) starten 44 TEAM 2024-projecten en 7 ITP 2024-projecten op 1/9/2024. Ook wordt de lang verwachte nieuwe ICP Connectoproep 2025 gelanceerd, die voor het eerst open staat voor Vlaamse hogeschoolopleidingen. Er worden vijf nieuwe opleidingen geselecteerd voor fase 1-financiering, waarvan twee hogeschoolopleidingen. Er zijn momenteel [15 ICP Connect fase 2-projecten en 5 ICP Connect fase 1-projecten](#).

Het oproep- en selectiekader voor de oproep 2026 voor het Programma "Institutional University Cooperation" (IUC/IUS) wordt vastgelegd. Het IUS-programma is een flagship programma van VLIRUOS, met een grote impact in het Globale Zuiden, maar ook mobilisatiekracht en internationale uitstraling voor de Vlaamse universiteiten en hogescholen. Dat IUS-projecten niet enkel moeten bijdragen tot de

institutionele capaciteitsopbouw van de partneruniversiteit, maar ook mobiliserend moeten werken binnen de Vlaamse hogeronderwijsinstellingen om bij te dragen tot grotere participatie en samenwerking, is een van de grote vernieuwingen. Van de 15 ontvankelijke voorstellen die worden ingediend, zijn [8 voorstellen gepreselecteerd](#) voor de volgende fase.

Accelerate is een nieuw VLIRUOS-programma. Dit programma wil lerende netwerken ondersteunen en zo kennis opbouwen over thema's die van belang zijn voor de hele VLIRUOS-gemeenschap. Het programma zet in op het delen, verbinden en verder ontwikkelen van kennis en expertise. De drie thema's voor de [call 2024](#) zijn: gender & diversiteit, uptake en higher education management. Eind december worden drie voorstellen geselecteerd die verder worden ontwikkeld op inhoud en als consortium.

Evenementenjaar

Dit jaar staat in het teken van “naar buiten komen” met impactverhalen. Binnen “[Our Global Campus](#)” bezoekt minister Caroline Gennez in het voorjaar de diverse Vlaamse campussen, om aandacht te schenken aan academische samenwerking voor globale duurzame ontwikkeling en voor de impact hiervan in partnerlanden en in Vlaanderen. Tijdens deze bezoeken illustreren de talrijke geëngageerde academici, docenten en studenten deze impact via persoonlijke verhalen over hun VLIRUOS-projecten. Zij krijgen via deze bezoeken extra waardering van de minister en de financieringsorganisatie DGD, maar ook van de eigen rectoren, hogeschooldirecteuren en andere beleidsmakers. De onderlinge uitwisseling, ook met collega's van Enabel, inspireert en resulteert in nieuwe samenwerkingen, onder het motto “Connect, learn, inspire!”.

VLIRUOS werkt actief mee aan het internationaal congres op 29 en 30 april in het kader van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie. VLIRUOS presenteert een reeks impact stories over de meerwaarde van deelname van globale partners aan de European University Alliances voor alle betrokkenen. Een pleidooi wordt gehouden om actiever in te zetten op deelname van deze globale partners aan de allianties om hiermee de maatschappelijke inbedding en kwaliteit van hoger onderwijs en onderzoek te versterken en instellingen, academici en studenten beter te wapenen voor de maatschappelijke veranderingen en globale uitdagingen waarmee we geconfronteerd worden.

Van 28 tot 30 mei vindt in Lima, Peru, de academische conferentie [Academics4 Impact](#) plaats, georganiseerd door het ITG, in samenwerking met VLIRUOS en ARES. Impactverhalen van projecten van elk van de drie organisaties worden gepresenteerd, onder meer over alumniwerking, duurzame landbouw, global (one) health en de meerwaarde van strategische partnerschappen. De [website](#) Higher Education and Science for Sustainable Development van het thematisch Gemeenschappelijk Strategisch Samenwerkingskader tussen VLIRUOS, ARES en ITG “Higher Education and Science for Sustainable Development” (HE4SD) wordt gelanceerd op 25 mei 2024 en zal geleidelijk aan met inhoud worden opgevuld.

VLIRUOS organiseert op 3 oktober samen met 11.11.11, NGO-federatie en Mo* Magazine het tweejaarlijkse festival [Forward Fest 2024](#), hét sectorevenement van internationale solidariteit. Het evenement biedt een platform voor inspiratie, netwerken en het uitwisselen van ideeën om de sector te versterken.

De Cooperation for Sustainable Development in Higher Education Group (Donor Harmonization Group) is een informeel netwerk van Europese overheidsagentschappen, associaties en internationale organisaties die zich inzetten voor de ondersteuning en financiering van globale samenwerking in het hoger onderwijs. VLIRUOS is stichtend en actief lid. Ieder jaar komt de groep samen. De [editie 2024](#) wordt van 12 tot 14 november georganiseerd door DAAD-Brussel (German Academic Exchange Service). VLIRUOS organiseert een postersessie.

Jaarlijks starten een 200-tal nieuwe bachelor- of masterstudenten een ontwikkelingsrelevante opleiding (ICP Connect) aan een Vlaamse universiteit of hogeschool. Binnen onze projecten worden nog veel meer studenten opgeleid, niet enkel bachelor- of masterstudenten maar ook honderden PhD-studenten. Na hun terugkeer dragen zij bij aan de ontwikkeling van hun land door de toepassing van verworven kennis en vaardigheden. De meeste alumni blijven verbonden met België. De PhD-afgestudeerden fungeren vaak als katalysator voor nieuwe onderzoeks- en onderwijsprojecten, maar ook voor gezamenlijke projecten met hun Vlaamse collega-professoren. Velen groeien door tot invloedrijke posities, zoals ministers, bedrijfsleiders, academici, etc. en worden toekomstige, strategische gesprekspartners, een ongelooflijke troef voor België, Vlaanderen en de Vlaamse kennisinstellingen. Het creëren van een community onder onze ICP Connectbursalen die de grenzen van hun opleidingsprogramma, universiteit of

nationaliteit overstijgt, doen we onder meer via de jaarlijkse Get Together Night die focust op ontmoeting en verbinding. In 2024 vindt die plaats op [6 december 2024 aan UGent](#). In de speeches wordt de maatschappelijke rol en verantwoordelijkheid benadrukt van zowel universiteiten als individuele studenten en academici voor een duurzamere toekomst voor iedereen, wereldwijd. We roepen de studenten op om hoop te blijven koesteren en om zelf actief mee bij te dragen tot die betere, veiliger wereld voor iedereen.

Externe partnerschappen

Sinds begin 2024 is VLIRUOS actief op zoek naar nieuwe partnerschappen als extra mogelijkheden voor samenwerking en/of financiering voor de Vlaamse universiteiten en hogescholen en hun partners. De focus ligt niet op financieringskanalen die toegankelijk zijn voor individuele instellingen, maar op kanalen waar men als consortium op kan intekenen en waarbij VLIRUOS het hele netwerk van Vlaamse en lokale hogeronderwijsinstellingen verbindt.

In opdracht van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken van de Vlaamse overheid bereidt VLIRUOS een programma voor dat kadert binnen het Vlaams samenwerkingsprogramma met Marokko. Dit programma focust op de transitie naar een groene economie als motor van inclusieve en duurzame ontwikkeling, via drie thema's: watermanagement/waterschaarste, hernieuwbare energie en circulaire economie. Goed bestuur, respect voor gelijke kansen en mensenrechten zijn hierbij kernwaarden. De interventiezones zijn de provincies Béni Mellal-Khénifra en de Oostprovincie (Oriental) in Marokko. Het programma van VLIRUOS beoogt ervoor te zorgen dat jong afgestudeerde Marokkaanse jongeren waardig werk vinden in de drie geïdentificeerde sectoren of startups oprichten in deze sectoren.

Begin 2025 zal een Memorandum of Understanding (MoU) worden ondertekend tussen ARES, VLIRUOS en Enabel. Er wordt reeds lang gezocht naar een toenadering tussen VLIRUOS en Enabel, een vraag die van beide kanten komt en ondersteund wordt door DGD. Samenwerking met Enabel is belangrijk in het kader van het versterken van Team Belgium binnen Team Europe. Deze MoU is complementair aan de lopende kaderakkoorden tussen de individuele hogeronderwijsinstellingen en Enabel en moet deze akkoorden aanvullen en versterken op platformniveau. De MoU beoogt systematische informatie-uitwisseling, identificatie van expertise en exploratie van mogelijke concrete nieuwe samenwerkingsverbanden.

INTERNE ORGANISATIE

Samenstelling Raad en bureaus

31 december 2024

Raad

voorzitter: Jan Danckaert, rector VUB

ondervoorzitter: Bernard Vanheusden, rector UHasselt

leden-rectoren: Herwig Leirs, rector UAntwerpen; Luc Sels, rector KU Leuven; Rik Van de Walle, rector UGent

overige leden: Tine Baelmans, vicerector Onderwijsbeleid KU Leuven; An De Backer, academisch beheerder UHasselt; Wim Desmet, algemeen beheerder KU Leuven; Bart Heynen, algemeen beheerder UAntwerpen; Nic Van Craen, algemeen beheerder VUB; Mieke Van Herreweghe, vicerector UGent; Jeroen Vanden Berghe, logistiek beheerder UGent

secretaris: Koen Verlaeckt, secretaris-generaal VLIR

vertegenwoordiger van VVS (Vlaamse Vereniging van Studenten): Jef Van Dorpe

Bureau der rectoren

voorzitter: Jan Danckaert, rector VUB

ondervoorzitter: Bernard Vanheusden, rector UHasselt

leden: Herwig Leirs, rector UAntwerpen; Luc Sels, rector KU Leuven; Rik Van de Walle, rector UGent

secretaris: Koen Verlaeckt, secretaris-generaal VLIR

Bureau VLIRUOS

voorzitter: Peter Bols, UAntwerpen

ondervoorzitter: Mieke Van Herreweghe, UGent

leden: Stijn Coenen, Vlaamse Hogescholenraad; Ann Cuypers, UHasselt; Ken Haenen, UHasselt; Geert Janssens, UGent; Ann Peeters, VUB; Abdellah Touhafi, VUB; Sarah Van de Velde, UAntwerpen; Kathleen Van Heule, Vlaamse Hogescholenraad; Karen Vancampenhout, KU Leuven; Chris Verslype, KU Leuven

Personeel VLIR-secretariaat

31 december 2024

Marjoleine (Jo) Breda, senior beleidsmedewerker Sociaal beleid; Marleen Bronders, senior beleidsmedewerker Onderwijs; Filip Colson, beleidsmedewerker Onderzoek; Aurora Geerts, beleidsmedewerker Onderzoek; Danielle Gilliot, senior beleidsmedewerker Onderzoek; Julie Lippens, beleidsmedewerker Onderwijs; Krisztina Olah, administratief medewerker; Heidi Peeters, beleidsmedewerker Internationalisering; Nele Robberechts, beleidsmedewerker Onderzoek; Lauren Van Alsenoy, beleidsmedewerker Universitair Bestuur en Administratie; Stefanie Van Rysseghem, personal assistant; Koen Verlaeckt, secretaris-generaal

Personeel projectwerking

31 december 2024

Lieze Asselman (Vlaams Talenplatform); Kirsten Kielemoes (Vlaams Talenplatform), Milan Lambrecht (Vlaams Talenplatform); Rieneke Lammens (Vlaams Talenplatform); Charlotte Maekelberghe (Vlaams Talenplatform); Gerlinde Van Roey (Platform Wiskunde Vlaanderen)

INTERNE ORGANISATIE

VLIR-overlegplatformen

31 december 2024

Universitair Beheer en Administratie

- Domeinwerkgroep Universitair beheer en Administratie (UBA)
- Werkgroep Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)
- Commissie Financieel directeurs
- Subwerkgroep van de Commissie Financieel directeurs m.b.t. Boekhoudkundige adviezen
- Werkgroep Personeel
- Ad hoc werkgroep Personeelsstatistieken
- Subwerkgroep WG Personeel m.b.t. Standenbesluit
- Subwerkgroep WG Personeel m.b.t. Genderloonkloofanalyse
- Ad hoc werkgroep Cyberveiligheid
- Ad hoc werkgroep NIRAS
- Ad hoc werkgroep Academische leiderschapsprogramma's
- Ad hoc werkgroep Digitale toetsen
- Ad hoc werkgroep Implementatie Europese klokkenluidersregeling
- Ad hoc werkgroep Hervorming fiscaliteit
- Ad hoc werkgroep Welzijnsbevraging
- Ad hoc werkgroep Personeelsdossier
- Ad hoc werkgroep Werkgeverschap FWO

Diversiteit en Sociaal beleid

- Domeinwerkgroep Sociaal beleid en Diversiteit
- Ad hoc werkgroep Kansengroepgegevens
- Werkgroep Sociale voorzieningen voor studenten (SOVO)
- Ad hoc werkgroep hernieuwing website Centen voor Studenten
- Ad hoc werkgroep Grensoverschrijdend Gedrag (GOG)
- Subwerkgroep Evaluatie Grensoverschrijdend Gedrag (GOG)

Internationalisering

- Domeinwerkgroep Internationalisering
- Werkgroep Kennismigratie
- Werkgroep Alumnirelaties
- Ad hoc werkgroep Buitenlands payrollbeheer
- Contactgroep Scholars at Risk

INTERNE ORGANISATIE

Onderwijs en Kwaliteitszorg

- Domeinwerkgroep Onderwijs
- Centrale IJkingstoetscommissie
- Kerncommissie IJkingstoetsen
- Werkgroep Kwaliteitszorg
- Werkgroep Lerarenopleiding
- Werkgroep Opleidingsaanbod
- Ad hoc werkgroep Master Basisonderwijs
- Ad hoc werkgroep AI
- Ad hoc werkgroep Engelse vertalingen
- Ad hoc werkgroep Diplomasupplement
- Werkgroep SIDU (Instroom, Doorstroom, Uitstroom)
- Stuurgroep VLIR-VDAB
- VLIR-VDAB werkgroep TTT

Onderzoek en Innovatie

- Domeinwerkgroep Onderzoek en Innovatie
- Gezaghebbend panel VABB – SHW
- Werkgroep Doctoral Schools
- Subwerkgroep Doctoral Schools, overleg externe arbeidsmarkt
- Werkgroep EU Research
- Werkgroep EU Research, VLIR & CRef
- Werkgroep RDM (Research Data Management) en OS (Open Science)
- Werkgroep TTO (Tech Transfer Offices)
- Werkgroep Wetenschap, Ethiek & Integriteit
- Werkgroep Academisch erfgoed
- Ad hoc werkgroep Informatie- en Archiefbeheer
- Ad hoc werkgroep Collectieregistratie
- Ad hoc werkgroep iBOF
- Ad hoc werkgroep Wetgeving Dierproeven
- Ad hoc werkgroep Europese Universiteiten
- Ad hoc werkgroep Impact
- Ad hoc werkgroep Einstein Telescoop
- Ad hoc werkgroep Evaluatie van onderzoek(ers)
- Ad hoc werkgroep Mensenrechten, Dual Use, Kennisveiligheid

ACTUALITEIT

Nieuwsberichten, inclusief persberichten en opiniestukken kunnen worden geraadpleegd op <https://vliir.be/nieuws/>

Publicaties kunnen worden geraadpleegd op <https://vliir.be/publicaties>

KERNCIJFERS

171.951

Totaal aantal actieve inschrijvingen met een diplomacontract, AJ 2023-2024 (teldatum: 30/9/2024)¹

2.293

Aantal doctoraatsdiploma's, AJ 2022-2023 (ongewogen)⁵

€3.349.180.246

Totaalbedrag bedrijfsinkomsten (2023)⁹

20.310,93

Totaal aantal wetenschappelijke personeelsleden, op 1 februari 2024 (in VTE)²

252.107

Aantal publicaties in het Web of Science en het Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand (Sociaal en Humane Wetenschappen), 2013-2022 (niet gewogen)⁶

€242.124.836

Inkomsten uit Europese programma's (2023)¹⁰

10.107,60

Totaal aantal administratieve en technische personeelsleden, op 1 februari 2024 (in VTE)³

972

Aantal toegekende octrooien, 2018-2022 (niet gewogen)⁷

€346.274.935

Inkomsten uit contractonderzoek met de privésector en wetenschappelijke dienstverlening (4de geldstroom), 2023¹¹

61,64%

% van het personeel gefinancierd buiten de werkingsuitkeringen, op 1 februari 2024 (in VTE)⁴

101

Aantal gecreëerde spin-offs, 2018-2022⁸

Bronnen

¹ Dataloep

²⁻³⁻⁴ Personeelsstatistieken, telling 1 februari 2024

⁵⁻⁶ BOF-sleutel 2025

⁷⁻⁸ ECOOM

⁹⁻¹⁰⁻¹¹ jaarrekeningen universiteiten

COLOFON

Het jaarverslag 2024 van de Vlaamse Interuniversitaire Raad is gepubliceerd in elektronische versie en is als download beschikbaar op de website:

<https://vlir.be/publicaties/jaarverslag/>

verantwoordelijke uitgever: Koen Verlaeckt, secretaris-generaal

Vlaamse Interuniversitaire Raad

Ravensteingalerij 27 bus 6, 1000 Brussel

T. +32 (0)2 792 55 00

administratie@vlir.be

www.vlir.be

X: @VLIRnws

LinkedIn: Vlaamse Interuniversitaire Raad

D/2025/2939/1

